

Europeiska unionen
Regionalpolitik

panorama

inforegio

34

Sommaren 2010

Regionalpolitik – ett integrerat tillvägagångssätt

Ett helhetsperspektiv

SV

LEDARE

Dirk Ahner

3

ÖVERSIKT

Ett integrerat tillvägagångssätt för sammanhållningspolitiken

4-5

6-9

INTERVJU

Fabrizio Barca – Brian Robson

10-13

EUROPA RUNT

Projekt från Portugal, Ungern, Frankrike, Polen, Tyskland och Belgien

14-15

BAYERN PÅ DJUPET

Bayern: integrerade insatser bidrar till att strukturellt svagare områden uppnår sin fulla potential

16-17

PÅ SAMMA LINJE

Integrering på gång

18-20

ALLMÄNT OCH BLANDAT

Stadsutveckling och integrerad politik – Gemenskapsstöd för stadsutveckling

21

I FOKUS

De yttersta randområdena – ett integrerat tillvägagångssätt

22-23

REGIO GÖR SKILLNAD

Sammanhållningspolitik: i centrum för Europa 2020-strategin

24-25

VÅRA PROJEKT INIFRÅN

Hos Popakademie, Mannheim
Hos Centrum för nanohälsa vid Swansea University

26-27

NÄTVERK

Gemensamma idéer, gemensamma resultat (RegioStars 2010, Open Days 2010, Urbacts årliga konferens)

28

KALENDARIUM – TALA OM VAD DU TYCKER

"Integrering", "ett integrerat tillvägagångssätt", "integrerad politik" – i detta nummer av Panorama tar vi reda på vad som ligger bakom dessa ord. Det ömsesidiga beroendet mellan olika politiska linjer betyder till exempel att transportsystem måste inkludera inte bara persontrafik utan också ta hänsyn till miljömässiga faktorer såsom energieffektivitet, bullernivåer och luftföroreningar.

Konsekvenserna för EU av den senaste ekonomiska krisen gör att trycket ökar än mer för en effektiv politik. Mot denna bakgrund offentliggjorde kommissionen sin Europa 2020-strategi, som omfattar följande mål:

- Smart tillväxt: utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation.
- Hållbar tillväxt: främja en resurseffektivare, grönare och konkurrenskraftigare ekonomi.
- Tillväxt för alla: stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.

För att uppnå detta krävs tillvägagångssätt som helt och fullt uppmärksammar hur ett politikområde påverkar ett annat.

Förberedelsen av nästa generation av program efter 2013 kommer att erbjuda möjlighet att förbättra effektiviteten och kvaliteten av sammanhållningspolitiken. Det är viktigt att ta tillvara detta tillfälle att granska politiken för att skärpa dess fokus på inverkan och resultat.

Allteftersom debatten om den framtida europeiska sammanhållningspolitiken intensifieras, är en av frågorna som måste ställas hur den kan tillhandahålla en lämplig ram för integrerade lösningar, skräddarsydda efter människors kunskap och preferenser, men ändå undvika ett enda tillvägagångssätt som förväntas passa alla.

Detta nummer av Panorama undersöker hur det integrerade tillvägagångssättet tillämpas under innevarande period med en särskild titt på Bayern liksom exempel från Frankrike, Tyskland, Ungern, Polen och Portugal. Hur detta tillämpas på territoriellt samarbete granskas också i Eurometropolis Lille-Kortrijk-Tournai.

Det integrerade tillvägagångssättet har också fungerat särskilt bra i stadsmiljö, och här visar artikeln "Stadsutveckling och integrerad politik" hur europeisk sammanhållningspolitik har bidragit till att främja integrerad stadsutveckling.

Europas yttersta randområden förtjänar också vår uppmärksamhet, eftersom de ofta stöter på svårigheter när det gäller att övervinna avståndet från Europas centrum för ekonomisk tillväxt. Här kan det territoriella tillvägagångssättet, som är en väsentlig del av den europeiska sammanhållningspolitiken, spela en särskilt viktig roll.

Slutligen diskuterar två experter på området, professor Brian Robson från University of Manchester (Storbritannien) och professor Fabrizio Barca, författare till den oberoende Barca-rapporten om en reform av sammanhållningspolitiken (An Agenda for a Reformed Cohesion Policy), sina egna uppfattningar om det integrerade tillvägagångssättet.

Jag hoppas att du uppskattar detta nummer av Panorama och att du kan "integrera" några av de presenterade idéerna och koncepten i ditt eget arbete.

Trevlig läsning!

Dirk Ahner

Generaldirektör, Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för regionalpolitik

ETT INTEGRERAT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT FÖR SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN

Under senare år har debatten om den europeiska sammanhållningspolitiken fokuserat på dess fördelar som "integrerat tillvägagångssätt" för politiken. Men vad betyder egentligen det? Detta nummer av Panorama strävar efter att förklara vad det integrerade tillvägagångssättet handlar om.

Varifrån kommer idén?

Det integrerade tillvägagångssättet härstammar från den europeiska sammanhållningspolitikens ursprung. År 1957, då de grundande sex länderna undertecknade Romfördraget, var deras mål "att stärka sammanhållningen mellan sina ekonomier och att säkerställa en samstämmig utveckling genom att minska de befintliga olikheterna mellan de olika regionerna och efterblivenheten av de mindre gynnade regionerna". Detta mål sporrades av oron för att vissa mindre utvecklade regioner inte skulle kunna dra nytta av en fortsatt integrering av marknaderna.

Successiva utvidgningar har ökat de regionala skillnaderna väsentligt inom EU. 1986, då Grekland, Spanien och Portugal gick med i unionen, ökade andelen av befolkningen som bodde i en region med BNP per capita under 30 % av EU-genomsnittet plötsligt från 12,5 % to 20 %. De två senaste utvidgningarna ledde till en dramatisk ökning av de regionala olikheterna beträffande utveckling och stärkte ytterligare behovet av en politik som främjar utveckling i alla regioner.

Lissabonfördraget erkänner uttryckligen territoriell sammanhållning som ett av unionens grundläggande mål, utöver ekonomisk och social sammanhållning. Detta innebär att det i territoriella ärenden och i gemenskapspolitiken, inklusive de mål som beskrivs i Europa 2020-strategin, bör tas större hänsyn till deras territoriella inverkan.

Det integrerade tillvägagångssättet betonar att främjandet av utveckling kräver en nära samordning av den offentliga politiken. Både investeringar i infrastruktur och investeringar i utbildning och innovation kan till exempel bidra till utveckling. Sådan samordning kan mellertid bara vara effektiv på regional nivå, eftersom faktorer för tillväxt varierar så mycket mellan regioner. Till följd av detta är sammanhållningspolitiken i första hand beroende av integrerade regionala utvecklingsstrategier.

Den nuvarande situationen

På senare år har den europeiska sammanhållningspolitiken antagit en ny modell i regional, ekonomisk utveckling. Den har utvecklats från en politik med syfte att kompensera regioner för deras nackdelar, till en politik som utformats för att förbättra regional tillväxt och konkurrenskraft. Det är här det integrerade

tillvägagångssättet kan vara mycket värdefullt. Det är ingen mening med att skilja ut ett politikområde, säg till exempel transport, utan att ta hänsyn till miljömässiga, sociala och andra ekonomiska politikområden.

Nyare forskning har visat att ekonomisk tillväxt inte bara beror på graden av tillgängliga resurser, utan på hur man på ett effektivt sätt förvaltar faktorer för tillväxt som är beroende av varandra. En OECD-rapport från 2009 argumenterade till exempel för att förbättringar av infrastrukturen i sig inte per automatik leder till högre tillväxt. Om de kombineras med förbättringar av utbildning och innovation blir emellertid effekten av investeringarna i infrastrukturen betydande för tillväxten.

På samma sätt, även om forskning och utveckling är koncentrerat till ett särskilt område eller en särskild region, innebär detta inte nödvändigtvis att fördelarna kommer att märkas endast inom den aktuella regionen. Framgången i en region inom en viss sektor har ofta en nära koppling till framgången i en annan. Med hänsyn till detta bör man undvika att strategier för regional, ekonomisk utveckling tas fram separat.

Men hur går alla dessa mål ihop?

Det övergripande målet med den europeiska sammanhållningspolitiken har alltid varit att främja en samstämmig utveckling av unionen och dess regioner. Med detta i åtanke bidrar den på ett betydelsefullt sätt till de tre strategiska målen i Europa 2020-strategin:

- Smart tillväxt, genom att förbättra konkurrenskraften i synnerhet i mindre utvecklade regioner.
- Tillväxt för alla, genom att främja sysselsättning och öka människors välbefinnande.
- Grön tillväxt, genom att skydda och höja miljö kvaliteten.

Ett nytt besökscenter vid den romerska teatern i Mérida, Extremadura, Spanien

Integrering och platsbaserad politik

Hur går då det integrerade tillvägagångssättet ihop med en territoriellt baserad politik såsom den europeiska sammanhållningspolitiken? Det dagliga genomförandet av program inom den europeiska sammanhållningspolitiken understryker behovet av att arbeta med flera styrvivåer. Genom att arbeta tätt tillsammans på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, kan den europeiska sammanhållningspolitiken förbättra följdriktigheten och samverkan mellan olika politiska inriktningar. Detta kan också bidra till spridningen av god praxis.

Det territoriella tillvägagångssättet belyser också behovet av att arbeta med en mer flexibel känsla för geografin, vilken kan vara småskalig, som i fallet med öar och förorter, eller storskalig, som i fallet med storstadsregioner eller makroregioner såsom Östersjön. Vissa sammanhållningspolitiska program kan till exempel ha som mål att förbättra tillgången till bredband i delar av sin region där avkastningen på de nödvändiga investeringarna inte är tillräckligt hög för att motivera företag att göra det på egen hand. Andra program kanske vill ha en multiregional dimension som gör det möjligt för dem att skapa en gemensam strategi för ett verksamhetsområde. Geografin förblir av betydelse.

Integreringen skapar sina egna utmaningar

Ett integrerat tillvägagångssätt skapar slutligen också utmaningar för de människor som arbetar på fältet. Att anta ett integrerat tillvägagångssätt för regional, ekonomisk utveckling kräver att politiker nyttjar programstrategier som riktar sig mot verkliga behov, utan att tappa fokus och välja den lätta vägen att förbruka resurser på enskilda sektorer.

Detta kräver att man sätter upp mål och delmål som grundar sig på en analys av de utmaningar som regionen själv står inför. Exempelvis ett transportsystems roll när det gäller att underlätta förverkligandet av bredare ekonomiska, sociala och miljömässiga mål måste övervägas, möjligen på nationell basis.

Lokala strategier bör inte formuleras separat, utan här behöver tas hänsyn till strategier som genomförts i andra områden, som till exempel grannregioner. Här har den europeiska sammanhållningspolitiken erfarenhet av att stötta utvecklingen av gränsöverskridande regionala samordningssystem, som behövs för att hjälpa EU:s regioner att interagera och utnyttja samverkan. Ett integrerat tillvägagångssätt, med samordning av åtgärder mellan politikområden, kommer helt enkelt att uppnå bättre resultat än enskilda initiativ.

« ...ett integrerat tillvägagångssätt skapar också utmaningar för de människor som arbetar på fältet. »

Stationen Estação do Oriente, Lissabon, Portugal

FABRIZIO BARCA

Fabrizio Barca, filosofie doktor, är generaldirektör vid finansministeriet i Italien.

Barca är nu särskild rådgivare till EU-kommissionen, föreläsare i statsvetenskap vid universitetet i Paris och har skrivit vittgående om bolagsstyrning och italiensk historia.

I din rapport om sammanhållningspolitikens framtid beskrev du politiken som "platsbaserad". Som sådan, hur kan ett integrerat tillvägagångssätt för politiken tillföra något? Finns det en koppling mellan dessa två sätt att se på politiken?

Ett "platsbaserat" tillvägagångssätt är en politisk strategi som syftar till att främja utveckling utifrån (plats) via medel för insatser som skräddarsyts för sammanhanget. Integrering inom olika sektoriella insatser är en del av platsbaserad politik, tillsammans med avtal, styrning på flera nivåer och system för partnerskap.

Integrering kräver ett platsbaserat tillvägagångssätt, eftersom man inte kan integrera olika sektoriella insatser någon annanstans än på grundnivå. Man kan ha ett sektoriellt samarbete i huvudstäderna i en federation, en nation eller region, men all form av integrering kommer att vara endast teoretisk. Det är bara på projektnivå som man tar hänsyn till en viss plats särdrag och inser att endast en blandning av "fyra olika saker på en och samma gång" fungerar.

I din artikel om sammanhållningspolitikens framtid (The Union and Cohesion Policy – Thoughts for Tomorrow) anger du huvuddragen för en rad utmaningar som EU ställs inför, såsom naturliga, ekonomiska och sociala utmaningar. Kan du förklara hur du anser att ett integrerat tillvägagångssätt i dessa frågor kan hjälpa och varför?

Det finns många anledningar till detta, och särskilt tre. Den första är att de utmaningar som vi pratar om är naturligt platsbaserade. Både klimatförändringar och utmaningar till följd av migration, till exempel tillsammans med behovet att förnya, yttrar sig som problem som vi bara kan observera ordentligt på grundnivå.

Den andra anledningen följer av detta: För att ta itu med de nuvarande utmaningarna behöver man kombinera rutin och allmän kunskap, som inte är baserad på ett särskilt sammanhang, med den kunskap som innehas av de representanter som är verksamma på lokal nivå. Det är också lokal expertis som behövs, och vi behöver en metod som gör att vi kan få fram denna.

Den tredje komponenten har att göra med genomförandet. Både i USA och Europa har vi lärt oss att om man ska kunna föra en effektiv politik får man aldrig förleda sig själv att tro att man hittat en permanent lösning. Det finns inga permanenta lösningar. Hur effektiv en viss politik än må vara, kommer den att bli ineffektiv väldigt snart, eftersom människor lär sig att kringgå den. Experimentalism är nyckeln till att finna metoder, lösningar och att föra en politik – experimentalism definierat som en politik som gör det möjligt för människor att experimentera med lösningar för att övervaka, bedöma och uttrycka samtycke och oliktankande. Än en gång, ett platsbaserat tillvägagångssätt ger det rätta politiska utrymmet för experimentalism.

Du talar om behovet av en klar och tydlig skillnad mellan politiska åtgärder som syftar till att öka inkomst och tillväxt, och de som syftar till att minska ojämlikheter. Strider inte det mot ett integrerat tillvägagångssätt?

Målet med all utvecklingspolitik är både rättvisa och effektivitet: social integration, som hänvisar till flerdimensionella aspekter av människors välbefinnande, och fullt utnyttjande av kapacitet, som utgör effektivitetsdelen. Frågan blir då: "Stämmer det inte att själva orsakerna till att misslyckas med social integration också förklarar misslyckandet med att utnyttja kapaciteten fullt ut?"

Det är verkligen sant att på en plats där institutionerna och kapaciteten är svaga, är möjligheten för innovatörer att lyckas begränsad, och tendensen är istället att det "gamla gardet" blir kvar, och att det leder till institutionell stagnation.

En platsbaserad politik som nyttjas på rätt sätt, kommer att förändra institutionerna och påverka innovationen – men bara på lång sikt. Även om skälet kanske är detsamma, är det emellertid inte så att man genom att förbättra integrationen nödvändigtvis kommer att öka kapaciteten eller vice versa. Alldeles för länge har vi gömt den social-politiska agendan bakom effektivitetsagendan; vi har hävdatt att vi kan göra både och samtidigt. Men så är det inte.

« Integrering kräver ett platsbaserat tillvägagångssätt. »

Dessutom, och desto viktigare, är att de åtgärder som bäst lämpar sig för en fråga, inte nödvändigtvis lämpar sig bäst för en annan. Ett konkret exempel: Föreställ dig att du har en region som lider under ett dåligt utbildningssystem och som investerar regionala medel för att förbättra kvaliteten på utbildningen som den erbjuder. De tjugo bästa, potentiellt lysande universitetsstudenter har behov av att de kurser som de erbjuds förbättras radikalt. Du har också en majoritet av elever som slutar skolan utan kvalifikationer vid 16 års ålder.

Var satsar du pengarna? Om du investerar i de akademiskt begåvade och deras möjligheter och idéer, kommer du att säkerställa en positiv effekt på forskning och innovation inom kort tid. Du kommer att öka din regions konkurrenskraft. Om du investerar i de underkvalificerade elever som slutar skolan kommer du inte att göra någonting för att satsa på innovation i regionen, men du kommer att bidra otroligt till social integration, eftersom dessa ungdomar kommer att vara bättre medborgare om två eller tre år och vara till större nytta för sig själva och människor i sin omgivning.

Utveckling omfattar både och, och sammanhållningspolitiken ska inkludera båda, men de bör angripas av tydligt definierade, separata åtgärder som uttryckligen är till för antingen det ena eller det andra.

Det finns ytterligare en anledning att göra det, och det har att göra med att uppnå resultat. Om vi hävdar att vi gör både och samtidigt, kommer offentliga administratörer på lokal nivå inte att uttrycka särskilt tydligt vad de eftersträvar. På detta sätt undflyr de övervakning och kontroll sina resultat. Genom att tydligt särskilja de olika målen, kan vi se mycket tydligare vad som händer.

Utvärdering står för närvarande i fokus – kommer inte integrerad politik att vara svårare att utvärdera?

Det ärliga svaret är "ja" – den kvantitativa, strikta, kontrafaktiska utvärderingen av effekten blir svårare i och med integrering, eftersom integrering av olika sektoriella åtgärder per definition innebär att åtgärderna består av flera komponenter. För att förbättra barns möjligheter i ett besvärligt område, vill man erbjuda en paketlösning med kvalitativ undervisning, säkerhet för barnen i skolan och på gatorna, rörlighet och så vidare.

Att bedöma paketet introducerar ett problem: Du vet aldrig vilken av komponenterna som fungerar, du kommer fram till att paketet fungerade men skulle vilja veta varför och hur, exakt. Kunde inte en av sakerna ha gjorts utan de andra?

Det är alltså mer utmanande, men experimentalismen – vilken tillåts i ett platsbaserat tillvägagångssätt – är svaret, eftersom det uppmuntrar till öppen och ärlig diskussion med människorna i området. Det är ett laboratorium för samarbete i realtid där det finns utrymme att misslyckas.

BRIAN ROBSON

Brian Robson är professor emeritus vid Universitetet i Manchester.

Via centret för stadspolitiska studier (Centre for Urban Policy Studies, CUPS), som Robson etablerade 1983, har han bedrivit ett brett spektrum av forskning för regeringens räkning för att utvärdera stads- och regionalpolitik.

Vad är mervärdet av att ha ett integrerat tillvägagångssätt i regional, ekonomisk utveckling?

Två aspekter av integration kan bidra till en framgångsrik ekonomisk utveckling. Den första är att koppla ihop politikens olika "områden". Boende, transport, sysselsättning, miljö kvalitet och en mängd sociala faktorer samverkar alla och påverkar den ekonomiska utvecklingen. Av administrativa skäl är dock styrsystemen utan undantag uppdelade i olika områden. Att utveckla gemensamma prioriteringar som spänner över dessa separata områden är aldrig lätt, eftersom vart och ett har sina egna mål, prioriteringar och budgetar. Regional, ekonomisk utveckling måste ändå ta reda på hur dessa institutionellt åtskilda element påverkar varandra. De huvudsakliga kopplingarna mellan arbetsmarknad och bostadsmarknad utgör en grund för ekonomin. Detta förstärker behovet av att involvera transportpolitiken – något som inte alla medlemsländer varit bra på.

En andra aspekt är att sätta utrymme högt på agendan. Ekonomisk utveckling gör oss alla till geografer som kan se en plats möjligheter. I Storbritannien ställs nu engelska regionala organ inför uppgiften att integrera det som tidigare var separata ekonomiska strategier, som var icke rumsliga, och rumsliga strategier som inkluderar bostadspolitik. Detta är inte okomplicerat. Det tvingar politiker att finna den mest relevanta geometrin och att vara mer selektiva när det gäller prioritering av investeringar. Att integrera ekonomisk och rumslig strategi gör det svårt att kringgå prioriteringar. Det belyser också hur viktigt det är med en stad-region-geometri istället för administrativa geografier baserade på distrikt eller formella regioner. Stad-region-geometrin lämpar sig bättre, eftersom den definieras funktionellt för att uppmärksamma de avtryck storstäderna gör, vilka är drivkrafterna i våra post-industriella ekonomier.

När vi betraktar den relativa utvecklingen av Liverpool och Manchester, vilken roll har ett integrerat tillvägagångssätt spelat när det gäller konkurrenskraft i städerna?

Stadens konkurrenskraft för in en tredje aspekt av integration: att föra samman privata, offentliga och frivilliga sektorer i partnerskap. Manchester har varit enastående bra på detta. I centrum för stadens tillvägagångssätt för att omforma sig själv har funnits en rad starka offentlig-privata partnerskap. Många av de större utvecklingsprojekten har satts igång av utfärdandeorgan som utformats för att finnas på en armlängds avstånd från fullmäktige och för att omfatta personal från offentlig och privat sektor. Sådana strukturer ger potentiella investerare bättre förtroende för den kommersiella logiken och det tempo som krävs i beslutsfattandet. Det mest dramatiska exemplet var organet som etablerades för att återuppbygga det centrala området som utsattes för ett bombattentat 1996. Det engagerade representanter från fullmäktige och privata utvecklare och investerare. Det omgjorda centret färdigställdes på anmärkningsvärt kort tid och ökade centrala Manchesters detaljhandel och kontorsutbud samtidigt som ett stort shoppingkomplex utanför staden togs i bruk och annars kunde ha undergrävt centrets kommersiella spurt.

Liverpools ekonomiska vändning har kommit till stånd först nyligen och inte alls med samma övertygelse. Detta har till viss del återspeglat det besvärliga i dess mer instabila politiska styrning. Många av politikerna motsatte sig att arbeta med den privata sektorn, och utvecklingen av partnerskap var torftig. Därmed resulterade de stora summorna, som till en början flödade till staden från Mål 1, bara i stagnation, medan konkurrerande röster slogs för att få del av kakan. Detta är nu historia. Liverpool har börjat locka till sig nya investeringar, och de ekonomiska utsikterna ser inte lika dystra ut. Om staden hade varit redo att utarbeta prioriteringar genom starkare integrerade partnerskap, hade den kanske återhämtat sig tidigare, snarare än mitt under recessionen. För mycket vikt bör dock inte läggas vid dess dåvarande brist på integrering. Liksom alla städer i återvändsgränder får den lida för sitt läge: vänd bort från Europa, och med ett begränsat upptagningsområde på grund av att dess läge vid kusten begränsar nyttan av stad-region-geometrin till två väderstreck.

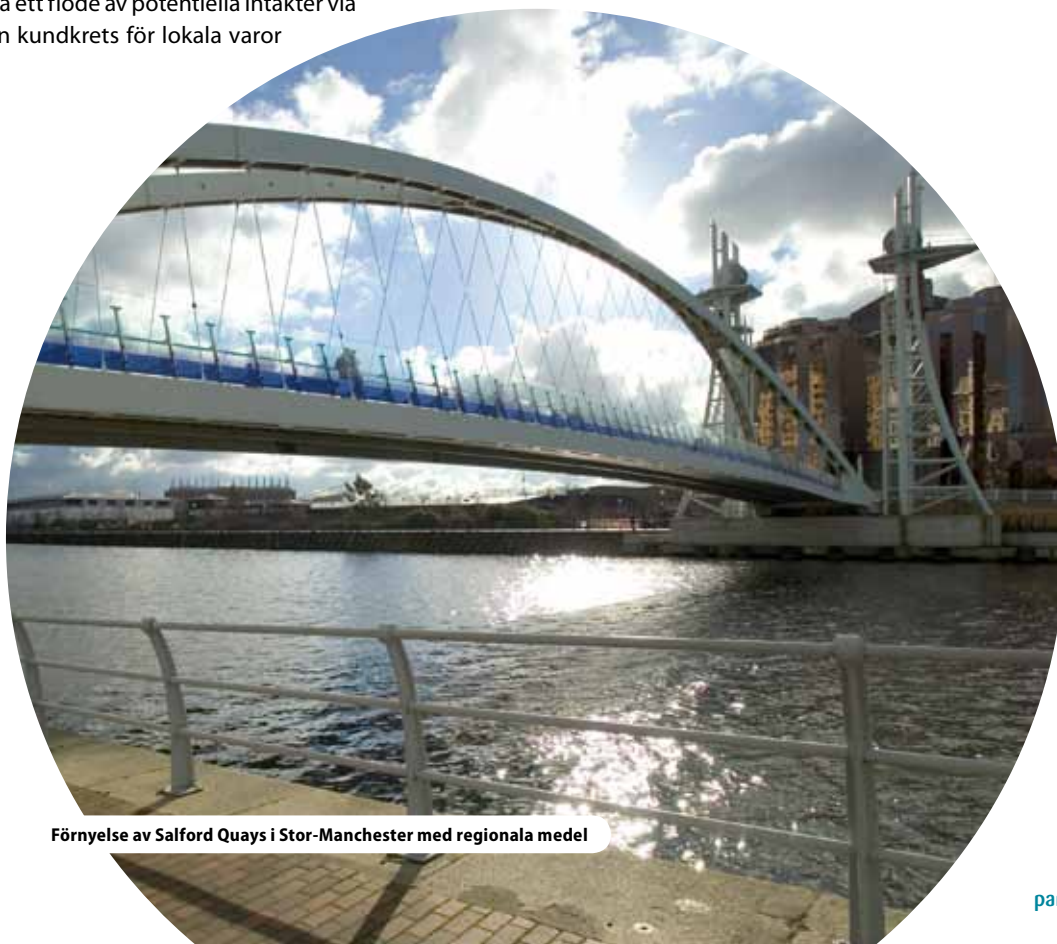
Anser du att den europeiska regionalpolitiken bör fokusera endast på att minska ojämlikheter, eller bör den även ta sig an tillväxt och konkurrenskraft?

Att minska ojämlikheter är rätt fokus, men ett av knepet i detta är att koppla samman eftersatta områden med mer välmående, konkurrenskraftiga plaster. Detta kan handla om enkel, fysisk tillgång; om att förbättra transportlänkar till arbetsmarknadsregioner; det kan vara att skraddarsy kunskap för de lokala arbetsgivarnas behov; det kan leda till att locka rikare hushåll till mindre välmående områden. En av politikens utmaningar är alltså att koppla samman fattiga områden med tillväxtområden på olika rumsliga skalor – lokala, sub-regionala, regionala. Alltför många småstäder och regioner betraktar sig själva som öar – kanske förståeligt för en politiker med ett "lokalt förtroende" att förvalta – snarare än som del av ett större verksamhetsområde. Ett bredare stad-region-perspektiv hjälper återigen. Till exempel i en engelsk kontext ligger den mest troliga strategin för några utarmade före detta industri- städer, som varit beroende av en enda industri, mindre i försök att återskapa en industribas än i att skapa ett bostadsbestånd och en boendemiljö som lockar till sig boende som kan pendla till arbeten i närliggande, större städer och därmed skapa ett flöde av potentiella intäkter via lokal skatt och en kundkrets för lokala varor och tjänster.

« Att integrera ekonomisk och rumslig strategi gör det svårt att kringgå prioriteringar. »»

Vilka exempel på framgångsrik pånyttfödelse, som resultat av ett integrerat tillvägagångssätt, har du sett?

Östra Manchester är ett lysande exempel. Förlusten av dess tunga industribas gjorde området utfattigt. Men en rad statligt finansierade initiativ från staden, med siktet inställt på området under flera år, gjorde att området kunde skapa en enda virtuell pool av resurser, även om flödet av pengar kom från olika institutioner. Området har fortfarande utmaningar framför sig, men har åstadkommit imponerande förändringar. De hemliga ingredienserna är bland annat: uthållighet – att konsekvent ta itu med problem under decennier; skala – en yta på mer än 1000 hektar som ger ökad politisk prominens; medborgardeltagande – med ett ursprungligt program bestående av gedigna lokala samråd och lokalt deltagande; engagemang – med skicklig, stabil personal; och mångsidighet – att samtidigt ta itu med jobb, skolundervisning, bostäder, hälsa och brottslighet.

Förnyelse av Salford Quays i Stor-Manchester med regionala medel

Kreativa kluster – kreativitet som drivande kraft

Óbidos i Portugal är ett populärt turistmål, välkänt för sin medeltida arkitektur. Denna pittoreska småstad och dess omgivningars sjuder av kreativitet; ett kreativt kluster förser regionen med fräscha affärsidéer som i sin tur skapar spill-over-effekter för den traditionella landsbygdsekonomin.

Óbidos gamla kloster Sankt Mikael har renoverats för att hysa ABC Support System, en organisation som erbjuder hjälp till kreativa entreprenörer. Design, turism, förlagsverksamhet eller smycken – olika profiler samlas under ett tak.

"Arbetet [...] baseras på en central idé: vi måste innovera och utveckla unika projekt när vi ställs inför ett område som är litet eller deprimerat", säger Telmo Faria, Óbidos borgmästare. Projektet med kreativa kluster gör att idéerna omsätts i handling. Det stimulerar till kreativitet i små städer för att öka den kulturella och ekonomiska aktiviteten, ett tillvägagångssätt som traditionellt används i stora städer.

Medan det huvudsakliga målet är att främja entreprenörskap, skapar det integrerade tillvägagångssättet betydelsefulla spin-off-effekter, t.ex. för kunskapsekonomin eller förnyelsen av stadsdelar. Upprättandet av gallerier, temarestauranger och specialiserade skolor samt organiseringen av workshops eller mässor går hand i hand med utveckling inom sektorer såsom turism, gastronomi, jordbruk och möbler, som varit del av den lokala ekonomin under lång tid.

Konceptet blir verklighet på tio platser hos partners som är del av ett nätverk under ledning av Óbidos.

KREATIVA KLUSTER – FINANSIERING

Total projektbudget: 709 337 euro
ERUF-bidrag: 532 380 euro

LÄS MER:

<http://urbact.eu/en/projects/innovation-creativity/creative-clusters/>

Magdolna-kvarteret, Budapest: lokalsamhället i första hand

Att hjälpa människor till självhjälp – detta är den underliggande principen i projektet Magdolna-kvarteret. Det tar itu med sociala och ekonomiska problem samt miljöfrågor medan invånarna engageras i varje steg i processen.

Med hög arbetslöshet och kriminalitet, låg utbildningsnivå och dåliga boendeförhållanden är Magdolna-kvarteret (i stadsdelen Józsefváros) ett av Budapests fattigaste områden. Ett projekt startade 2005 för att förändra situationen. Det utgick från antagandet att ett integrerat tillvägagångssätt som tar hänsyn till stadsförnyelsens tre grundläggande element (samhälle, ekonomi och miljö) krävdes för att förbättra levnadsvillkoren.

Och vem skulle göra detta bättre än invånarna själva? Genom att engagera dem i utformningen och genomförandet av de olika åtgärderna, minimerades risken att inte nå målen.

Projektet att restaurera Mátyás-torget, vilket syftade till att ge torget en mötesplats, är ett exempel på hur denna idé omsattes i praktiken. Planerna diskuterades på möten med medborgarna, undersökningar genomfördes under designfasen och elever från en skola i området målade "sitt-stenar" åt torget. De följande faserna inkluderade att organisera om trafiken, bygga en offentlig toalett, skapa en gågata och att öppna ett allaktivitetshus i en före detta handskfabrik med utsikt över torget.

Programmet är Ungerns första experiment när det gäller att restaurera ett område med invånarnas direkta engagemang och att integrera sociala, kulturella och tekniska aspekter.

PROJEKTET MAGDOLNA-KVARTERET – FINANSIERING

Total projektbudget: 8 180 047 euro
ERUF-bidrag: 7 218 733 euro

LÄS MER:

<http://www.rev8.hu/>

Île-de-France: bygger en grönare framtid

Den gröna byggsektorn har visat sig som en skräddarsydd lösning för området Seine-Aval. Genom att lyfta denna nyskapande industri tas en rad sammanlänkade frågor upp som påverkar regionen.

Området Seine-Aval, som ligger uppströms längs floden Seine nordväst om Paris, har varit drabbat av avindustrialisering som lett till förlust av arbetstillfällen, liksom av en diskrepans mellan kunskap och jobb. Detta har i sin tur resulterat i ett stort antal pendlare.

Den gröna byggsektorn grundades för att passa områdets behov och tillgångar; gynnsamma villkor skapas genom planerna på att bygga 2 500 nya bostäder per år från och med 2010, liksom nya riktlinjer när det gäller energieffektivitet för byggnader. En stor, tillgänglig arbetsstyrka, ett stort antal befintliga företag i byggsektorn och den närbelägna floden är ytterligare tillgångar. Som en positiv spin-off-effekt får bilden av yrken inom byggsektorn ett lyft genom kopplingen till ny teknik.

Tack vare finansiering som gjorts tillgänglig inom ramen för projektet In' Europe för integrerad stadsutveckling, inrättades ett helhetserbjudande som inkluderade utbildningsmöjligheter, råd till entreprenörer och åtgärder för att stimulera efterfrågan. Det "gröna byggnadskontoret" slog upp portarna i juni 2009. Det hyser utbildningsinstitutet för grönt byggande (IFECO) som är det första av sitt slag i regionen.

Insatser har också gjorts för att stimulera efterfrågan inom den gröna byggsektorn. De sträcker sig från informationskampanjer till regleringsåtgärder för att öka användningen av trä som byggmaterial.

"Institutet skapar en hävstångseffekt", förklarar Jean-Marie Ripart, chef med ansvar för ekonomisk utveckling och sysselsättning vid Communauté d'Agglomération Deux Rives de Seine som verkställer projektet. "Det förbereder befolkningen för morgondagens arbetsmarknad."

PROJEKTET IN' EUROPE I SEINE-AVAL – FINANSIERINGSKÄLLOR (2007–2013)

Regionala fonder:

ERUF: 12 miljoner euro

ESF: 4 miljoner euro

Andra källor:

EJFLU: 1,07 miljoner euro

LÄS MER:

<http://www.europeidf.fr>

Innovationskapital: kanaliserar forskning från laboratorium till marknad

Kapitalinvesteringsfonden som förvaltas av byrån Małopolska för regional utveckling (Małopolska Regional Development Agency, MARR), Polen, utformar länken mellan lokala forskare och entreprenörer.

Tack vare ett antal inrättningar för högre utbildning, företagande och vetenskap tillhör FoU-sektorn regionens nyckeltillgångar, vilket bekräftas av indikatorer såsom antalet registrerade patent. Fonden inrättades för att peka på denna potential och skörda frukten av nya idéer. I detta ingår att förvandla ny teknik från forskningsenheter till marknaden.

Listan på sektorer som gynnas av den ekonomiska hjälpen är lång: projekt inom IKT, förnybar energi, miljöskydd, hälsoteknik, medicinteknik och farmaci kan ansöka om bidrag.

Regionen gynnas inte bara ekonomiskt; frågor som rör informationssamhället, miljön och hälso- och sjukvården sätts i fokus medan det skapas en utlopp för forskning och utbildning. Genom att införliva olika frågor uppnås en generell förbättring av levnadsvillkoren.

"Via fonden lägger vi grunden för regional utveckling av kunskap och innovationer", säger Anna Wełmińska, pre-inkubationsspecialist vid MARR.

Finansieringen finns att tillgå i två steg: pre-inkubationsfasen omfattar valet av projekt, granskning av tekniken och valet av en privat investerare. Denna följs av kapitalinsatsfasen.

Aktiernas värde begränsas till maximalt 200 000 euro. Hittills har 40 personer, inklusive forskare och entreprenörer, fått stöd av fonden.

KAPITALINVESTERINGSFONDEN – FINANSIERING (2009–2013)

Total budget: 6 943 911 euro

ERUF-bidrag: 85 %

LÄS MER:

<http://www.marr.pl/>

**EUROMÉTROPOLE
EUROMETROPOOL**
LILLE ◦ KORTRIJK ◦ TOURNAI

Där olika kulturer möts: Eurometropolis Lille-Kortrijk-Tournai

Att göra livet lättare för invånarna i den gränsöverskridande triangeln som utgörs av städerna Lille, Kortrijk och Tournai var den grundläggande idén bakom skapandet av Eurometropolis.

"Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete" (EGTS), som inrättades 2008, omfattar storstadsregionen bestående av Lille (norra Frankrike) och de belgiska städerna Kortrijk (Flandern) och Tournai (Vallonien). Åtskilliga skiljelinjer går genom denna tätbebyggelse som omfattar tre regioner i två länder där två olika språk (franska och nederländska) pratas.

Att integrera de olika aspekterna av territoriell utveckling har visat sig vara ett lyckat sätt att undanröja hinder i området. "Vi talar om en gränsregion med en lång tradition av gränsöverskridande utbyten på olika nivåer", förklarar Céline Deléglise, kommunikationschef vid Eurometropolis. "Trots detta finns det fortfarande hinder att övervinna. Vår utmaning: Att få dessa olika kulturer att mötas. [...] Vi arbetar för att främja ekonomiska, sociala och kulturella utbyten."

Den struktur som inrättats för att uppnå detta mål omfattar politiska representanter, civila samhället och experter från de olika regionerna. Sex tematiska arbetsgrupper har etablerats för att utveckla Eurometropolis. De fokuserar på ekonomisk utveckling, rörlighet, territoriell strategi, medborgartjänster, turism och kultur.

Arbetet som genomförts har redan börjat göra skillnad i människors vardag. Billigare tågbiljetter mellan Lille och Kortrijk och upprättandet av en direktlinje mellan Kortrijk och Tournai sparar tid och pengar för pendlarna. Genom bättre rörlighet får den gränsöverskridande arbetsmarknaden ett betydelsefullt lyft. Den senare är också målet för en årlig, gränsöverskridande jobbmässa, där arbetsgivare och arbetssökande från de tre regionerna får möjlighet att mötas. 2010 års mässa kommer att äga rum den 28 oktober i Kortrijk.

Det har blivit lättare att besöka landmärken på andra sidan av de regionala, nationella och språkliga gränserna i och med att en gränsöverskridande tursitkarta har getts ut. Det finns planer på att ge ut ett gemensamt kulturkalendarium.

Även sociala frågor ligger Eurometropolis beslutsfattare varmt om hjärtat. Bland målen för deras åtgärder finns sjukhem: "Vi behöver undanröja hinder för att anpassa utbud och efterfrågan", säger Deléglise. Detta omfattar inte bara de administrativa effekterna av ett gränsöverskridande upptagningsområde, utan också vårdpersonalens språkkunskaper.

Språkfrågor är ett övergripande bekymmer, och målinriktade åtgärder för att övervinna dessa är på gång. Projektet Transfrontalia, berättigat till regional finansiering inom ramen för EU:s Interreg IV-program, kommer att uppmuntra till lärande och användningen av båda språken i de tre regionerna.

Triangeln Lille-Kortrijk-Tournai är Europas största gränsöverskridande tätbebyggelse – det heterogena området har två miljoner invånare och sträcker sig över 3 550 km². 145 kommuner och 14 offentliga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå är engagerade i projektet.

VAD ÄR EN EGTS?

"Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete" (EGTS) är ett rättsligt EU-instrument som kan tillämpas direkt i EU:s alla medlemsländer sedan den 1 augusti 2007. Det är utformat för att förbättra gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete, och gör det möjligt för regionala och lokala myndigheter att inrätta samarbetsstrukturer av juridisk karaktär. Eurometropolis Lille-Kortrijk-Tournai är den första i sitt slag.

LÄS MER:

<http://www.lillemetropole.fr/>

Integrerad stadsutveckling i Leipzig: på väg att bli en framgångshistoria

Staden Leipzig i östra Tyskland har genomgått en imponerande omvandling under de senaste decennierna. Arbetslösheten minskar och en generell förbättring av livskvaliteten har åstadkommit, med ett växande invånarantal som återspeglar denna trend. Genomförandet av Leipzigstadgan för integrerad stadsutveckling ger oss bakgrunden till denna process.

Stadgan antogs 2007 vid det informella ministermötet i Leipzig, som en ram för hållbar stadsutveckling i Europa. Uppföljningsprocessen påbörjades 2008 med utvecklingen av en "referensram för den hållbara staden". LC-FACIL, en arbetsgrupp bestående av sex städer under Urbact, bildades för att tillhandahålla rum för "lokala experiment" för detta arbete på europeisk nivå.

Som initiativets "huvudpartner" har Leipzig betydelsefull kompetens att tillgå: erfarenheter som samlats under det senaste decenniet genom pånyttfödelse av missgynnade stadsdelar enligt integreringslinjen ledde till att staden utvecklade ett stadsomfattande "integrerat koncept för stadsutveckling" 2009. Antalet specifika koncept inom denna ram ger en uppfattning om komplexiteten i den här typen av utvecklingsstrategi – de omfattar boende, arbetsmarknad, grönområden, utbildning, kultur och trafik, för att bara nämna några. Betydande förbättringar uppnåddes genom att definiera interdisciplinära mål och rumsliga prioriteringar.

Idag lockar staden till sig många unga vuxna tack vare förbättrade levnadsvillkor och en dynamisk arbetsmarknad. Men integreringsprocessen behöver komma ännu längre: kontinuitet mellan strategi och handling måste garanteras på en daglig basis. Processer för utvärdering och ett övervakningssystem möjliggör hållbarhet på medellång och lång sikt.

LC-FACIL – FINANSIERING AV UTVECKLINGS- OCH GENOMFÖRANDEFASEN (2009–2011)

Total projektbudget: 299 240 euro

ERUF-bidrag: 228 727 euro

Offentlig medfinansiering från andra källor: 70 513 euro

LÄS MER:

<http://urbact.eu/en/projects/disadvantaged-neighbourhoods/lcfacil/>

Leipzig centrum

BAYERN: INTEGRERADE INSATSER BIDRAR TILL ATT STRUKTURELLT SVAGARE OMRÅDEN UPPNÅR SIN FULLA POTENTIAL

BAYERN ÄR TYSKLANDS STÖRSTA DELSTAT. SOM REGION HAR DEN NÄST STÖRST BEFOLKNING OCH HAR EN BNP SOM ÄR BETYDLIGT HÖGRE ÄN EU-GENOMSNIITTET.

"Det som är speciellt med regional finansiering i Bayern är dess fokus på strukturellt svagare områden, framför allt på landsbygden i östra Bayern: Oberfranken, Oberpfalz och Niederbayern tilldelas 60 % av ERUF-bidragen", förklarar Martin Zeil, minister i Bayerns delstatsregering med ansvar för ekonomi.

I dessa områden bidrar integrerade åtgärder till att minska strukturella svagheter. Särskild uppmärksamhet riktas mot förbindelserna mellan städer och angränsande landsbygdsområden för att skapa en dominoeffekt som sträcker sig längre än till stadskärnorna. Samspelet mellan faktorer som t.ex. naturresurser och mänskliga resurser, branschstrukturer, innovation, stadsutveckling och infrastruktur påverkas på ett sätt som gör att alla regionens aktörer gynnas.

Det strukturellt starkare området München, som inte omfattas av dessa åtgärder, erhåller bidrag för integrerade insatser via internationella samarbetsinitiativ.

Följande exempel visar hur det integrerade tillvägagångssättet omsätts i praktiken runtom i regionen.

"KULTURARV SOM MÖJLIGHET" FÖR REGENSBURGS HISTORISKA STADSBILD

En avvägning mellan gamla stans alla olika funktioner är nyckeln till dess bevarande.

Som en del av Unescos världsarvslista rymmer Regensburgs stadskärna en unik arkitektur. De forntida byggnaderna bevarar spåren av stadens historia som ett centraleuropeiskt handelscentrum med anor från högmedeltiden.

Idag måste gamla stan tillgodose ett antal olika behov: detaljhandel, bostäder och fritidsanläggningar måste anpassas efter kraven på rörlighet och turism.

Projektet Kulturarv som möjlighet (Heritage as Opportunity, HerO) hjälper till att göra just detta. Dess vägledande princip är att historiska, urbana landskap måste betraktas som levande organismer som kan överleva endast om deras samtliga funktioner behandlas på ett integrerat sätt.

I Regensburg arbetar man för att garantera att efterfrågan på ny infrastruktur och förbättrad kollektivtrafik tillgodoses utan att de historiska byggnaderna förstörs. Syftet: att se till att de förblir attraktiva för boende och turister medan lönsamheten för lokala återförsäljare upprätthålls. God praxis har samlats in när det gäller hur man ska ta sig an denna utmaning, som t.ex. detaljhandelskonceptet "Retail Concept 2020", som lanserades för att hjälpa återförsäljare i gamla stan att motstå konkurrensen från shoppingcentrum.

Staden arbetar med att utveckla en integrerad förvaltningsplan för kulturarv.

MÜNCHEN OCH DESS OMNEJD – ATT SE BORTOM STADEN

Bayerns huvudstad är regionens ekonomiska nav, och dess befolkning har under de senaste decennierna hela tiden ökat. Ett integrerat tillvägagångssätt skulle hjälpa till att göra denna tillväxt hållbar.

München deltar i CityRegion.Net, ett nätverk som hjälper sina partners att förbättra det regionala samarbetet och i synnerhet att motverka okontrollerad stadsutbredning. Olika åtgärder genomförs i München för att förbättra samarbetet mellan staden och dess omnejd.

Som ett första steg utarbetades en sammanfattning av bästa praxis på området PR-insatser för att stimulera förverkligandet av gemensamma regionala insatser och för att skapa en regional identitet.

En lokal arbetsgrupp har grundats, bestående av nyckelaktörer: Metropolregion München, kommuner från regionen, det regionala kollektivtrafikföretaget MVV, universitet, regionala planeringsmyndigheter och Bayerns statliga ministerier för ekonomi, infrastruktur, transport och teknologi.

Arbetsgruppen identifierar problemområden och lägger fram möjliga lösningar. Områden där detta nära samarbete har visat sig effektivt omfattar planering och underhåll av regionala rekreationsområden, som t.ex. allmänna sjöar och cykelbanor, samt transportfrågor, som t.ex. hur trafikstockningar kan undvikas.

BAYREUTHS BIOENERGIPROJEKT INTEGRERAR MILJÖVÄNLIGT JORDBRUK OCH ENERGIFRÅGOR

Bayreuth har valts ut som en av landets 25 föregångsregioner när det gäller bioenergi och förverkligar innovativa koncept för att nå ett hållbart nyttjande av bioenergi.

Varför Bayreuth? "Med 90 % av regionen bestående av jordbruksmark och skog, besitter Bayreuth optimala villkor för bioenergianvändning", säger regionchefen Alexander Popp. "Hälften av privathushållens energibehov skulle kunna täckas av bioenergi, vilket i sin tur skulle skapa nya jobb och vinster på åtminstone 50 miljoner euro."

Genom integrationen av miljöfrågor, jordbruksproduktion och energibehov erbjuder bioenergin en unik möjlighet att göra förhållandet mellan staden Bayreuth och dess omgivande landsbygdsområden gynnsamt för båda parter – bioenergin som genereras regionalt kan snabbt föras över till staden.

Och hur försöker regionen uppnå en väsentlig förbättring? Projektet omfattar forskning på bioenergigrödor, utveckling av läromedel, åtgärder för att förbättra bioenergianläggningars energieffektivitet och till och med konst i plast: Energikonstprojektet "energy-in-art", som presenterades vid Open Days 2009, har utformats för att engagera allmänheten.

INTEGRERING PÅ GÅNG

Vi tar reda på hur väl regionalpolitikens platsbaserade karaktär lämpar sig för integrerad politik. De följande tre områdena har valts ut som exempel på hur regionalpolitik passar ihop med andra områden som prioriteras för EU-åtgärder, och kompletterar tematiska strategier genom målinriktade åtgärder på fältet.

Innovation – att skapa en vision för företagande i regionerna

Innovation är nyckelfaktorn för att europeiskt företagande ska bli, och förbli, konkurrenskraftigt. Betydande skillnader mellan regionerna kvarstår i detta avseende. Nästan 25 % av sammanhållningspolitikens bidrag för perioden 2007–2013 har därför öronmärkts för innovation och FoU.

Men det räcker inte att tillhandahålla pengar; effektiva och skräddarsydda lösningar är nödvändiga för att garantera att innovation leder till vinst. Detta är än mer sant i kristider, då företag tenderar att ifrågasätta summan som satsas på innovation om det inte ger omedelbara resultat.

Hur kan stöd till innovation tillhandahållas på bästa sätt? Att ta hänsyn till de unika villkoren som föreligger i en särskild region är en aspekt; att utveckla och nyttja expertis är den andra. Det är därför Direktoratet för innovation under GD Näringsliv och GD Regionalpolitik har ett nära samarbete för att få innovation att fungera för regionerna.

För att bygga en kunskapsbas utvecklas ytterligare verktyg: nya "Bevakning av regional innovation", ett verktyg som analyserar regionala innovationspolitiska linjer och strategier, kommer att komplettera befintliga initiativ såsom den europeiska resultattavlan för innovation och "INNO Policy TrendChart".

Observationsorganet "European Cluster Observatory" tillhandahåller en kvantitativ analys av företagskluster och en kartläggning av klusterorganisationer i Europa. Kluster tillhör de drivande krafterna när det gäller innovation i regionerna. Kommissionens insatser för att göra dem till en grogrund för spjutspetskunskap stöts av regionala bidrag till projekt som involverar skapande och utveckling av

kluster. Den förbättrade kvaliteten på förvaltningen av kluster ombesörjs av European Cluster Excellence Initiative med hjälp av nya verktyg och utbildningsprogram som gjorts tillgängliga för regioner och klusterorganisationer.

Utbytet av god praxis mellan regioner uppmuntras genom initiativ som till exempel det nu oberoende nätverket för innovativa regioner i Europa (IRE), som startades inom ramen för kommissionens innovationspolitik. Det finns många andra nätverksinitiativ som omfattar både regionala aspekter och innovationspolitiska aspekter. Nätverket RAPIDE, ett av snabbspårsprojekten under initiativet "Regioner för ekonomisk förändring", syftar till att erbjuda den offentliga sektorn bättre verktyg för att leda innovation ut på marknaden.

Medan innovationspolitik bidrar till att utveckla nya idéer, tillhandahåller regionalpolitik den största delen av bidragen för att verkställa dessa idéer runtom i Europa. Tjänsteinnovation och den kreativa industrin är två exempel på sådana nya, viktiga områden.

LÄS MER:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/index_sv.htm

Havspolitik – havets dimension av ett platsbaserat tillvägagångssätt

Till skillnad från innovationspolitiken och dess horisontella mål, baseras EU:s havspolitik på ett integrerat tillvägagångssätt. Den nya integrerade politiken lanserades 2006 med ett regionalt fokus för att rikta sig mot dessa regioners alla särdrag på effektivast möjligaste sätt.

Med 22 medlemsländer med kustområden och en kustlinje som är sju gånger så lång som USA:s, består en stor del av EU:s territorium av maritima regioner. De står för närvarande för nästan hälften av unionens befolkning och BNP. Listan över ekonomiska verksamheter och fritidsaktiviteter med koppling till havet är således lång: utöver fiske, sjötransport och varvsindustri omfattar den kraftproduktion, forskning, turism och vattenbruk, för att bara nämna några få.

"Territoriell sammanhållning rymmer både en fastlands- och en havsdimension", sammanfattar Eddy Hartog, enhetschef med ansvar för Atlanten, yttersta randområdena och Arktis vid Generaldirektoratet för havsfrågor och fiske. Han förklarar hur de två politiska linjerna på ett naturligt sätt kompletterar varandra: de olika målen som fastställts för havspolitikerna främjas via målinriktade investeringar i kustregioner genom regionala fonder.

Målen som fastställts i "blåboken" för en integrerad havspolitik, som presenterades av kommissionen 2007, sträcker sig från hållbart utnyttjande av haven genom att förbättra kunskapsbasen till förbättrad livskvalitet i kustregioner och internationellt EU-ledarskap och synlighet i havsfrågor.

Med kustlinjer som korsar många nationella gränser kräver de flesta regionala investeringar med koppling till havspolitik gränsöverskridande och transnationell finansiering, som till exempel den som erbjuds via Interreg-programmen och inriktar sig på frågor som havsföroreningar och utveckling av samarbete inom sjöfart.

Regional finansiering tillhandahålls också för sjöfartsforskning, utbildning för anställda inom sjöfart och skydd för natur- och kulturarv.

EU-strategin för Östersjöområdet är ett exempel på en gemensam insats för havsfrågor och regionalpolitik för att åstadkomma integrerade åtgärder till gagn för hela makroregionen när det gäller välstånd, miljö, tillgänglighet och säkerhet.

LÄS MER:

<http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/>

Klimatförändringar – lokala åtgärder mot global uppvärmning

För närvarande kan inget initiativ för regional utveckling antas utan att kontrollera det mot kraven på ett hållbart klimat. Kommissionens alldeles nyinrättade generaldirektorat för klimatpolitik, grundat i februari i år, initierades för att intensifiera kampen mot global uppvärmning och garantera att det ambitiösa målet att minska koldioxidutsläppen med 20 % till 2020 uppnås. Detta steg mot ökad hållbarhet passar bra ihop med den största andelen regionala bidrag som tilldelats miljövänliga projekt någonsin.

Många av de utmaningar som ingår i att bekämpa klimatförändringarna kan endast bemötas på ett lokalt plan. Klimatfrågor måste till exempel tas med i beräkningarna vid investeringar med regionala medel i storskalig infrastruktur såsom vägar och kollektivtrafiknät. Insatserna för att minska klimatförändringarna kan också ta sig olika uttryck beroende på en regions särskilda villkor; det kan resultera i bidrag till forskning inom ren teknik, investeringar för att förebygga översvämningar och ökenspridning, eller incitament för företag att minska föroreningar.

Medan åtgärder för att reducera utsläpp av växthusgaser är till nytta för oss alla, omvandlas investeringar i den gröna ekonomin lokalt också till nytta för regionerna genom att skapa jobb och förbättra lokala företags konkurrenskraft.

I och med dessa investeringars skiftande natur bidrar åtgärder på regional nivå till GD Klimatpolitikens självpåtagna mål: att "klimatsäkra" hela skalan av EU-politiken, från jordbruk och landsbygdsutveckling till hälsa, vatten, industri och forskning.

LÄS MER:

http://ec.europa.eu/climateaction/index_sv.htm

STADSUTVECKLING

OCH INTEGRERAD POLITIK

Integrerad stadsutveckling – central i EU:s sammanhållningspolitik och ett mål som åtnjuter stöd i alla dess program. Städer och regioner runtom i unionen använder integrerad politik för att stötta en hållbar och innovativ stadsutveckling för alla. Denna gemensamma "Urban acquis" är avgörande för den nuvarande politikens framgång och tar form som ett av huvudsyftena för politiken efter 2013.

Varför städer spelar roll

Städer är motorn som driver regional tillväxt och nyckeln till att öka EU:s konkurrenskraft globalt. Tätorter och städer måste attrahera både invånare och företag, och kravet på att det urbana rummet fortsätter att vara åtråvt att bo och arbeta i är en utmaning för myndigheterna. Lösningar på de problem som de ställs inför måste hittas för att göra det möjligt för städerna att göra det bästa av de möjligheter som dyker upp.

Stadsutveckling måste stöttas på alla nivåer, och även om EU inte är direkt involverat i medlemsländernas stadspolitik är det känt att dess politiska inriktning, i synnerhet det som kan kopplas till sammanhållning, har en direkt inverkan. Detta måste tas med i beräkningarna.

Tillbakablick: Regionalpolitikens stöd till integrerad stadsutveckling

De senaste två decennierna har sett en anstormning av EU-initiativ som lanserats som stöd för stadsutveckling. Dessa tog sin början i pilotprojekt för stadsområden (Urban Pilot Projects, 1989–1999), som fokuserade på ekonomisk utveckling, miljöåtgärder förenade med ekonomiska mål, återupplivning av historiska centrum och exploatering av städernas teknologiska tillgångar. I två faser stöttades 59 projekt i 14 medlemsländer.

Gemenskapsinitiativet Urban (1994–2006) byggde på erfarenheterna från pilotprojekten i 200 städer runtom i Europa. Under de två programperioderna erbjöd Urban 1,6 miljarder euro till samhällsinsatser. Under integreringen av den urbana dimensionen (2007–2013) inkluderades de huvudsakliga resultaten från gemenskapsinitiativet Urban som en del av de nationella och regionala operativa programmen (OP) under konvergensmålet och målet regional konkurrenskraft.

Vilka är målen?

Alla dessa insatser på EU-nivå har som politiska huvudmål att

- stärka ekonomiskt välbefinnande och sysselsättning i tätorter och städer,
- främja jämställdhet, social integration och förnying av i stadsområden,
- skydda och förbättra stadsmiljön för att uppnå lokal och global hållbarhet,
- bidra till ett gott styre och lokal delaktighet.

Detta viktiga steg möjliggjorde integrationen av olika sektoriella och tematiska politiska inriktningar i städer runtom i Europa. För första gången blev alla europeiska städer möjliga stödmottagare för medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF).

Programmet för nätverk för stadsutveckling, Urbact (2002–2013), har gett ytterligare stöd till utbytet av sakkunskap och erfarenhet mellan städer och experter på städer runtom i Europa.

Urban Audit tillhandahåller sedan 2003 en gedigen faktabas för att bedöma europeiska städernas tillstånd och erbjuder nu jämförbara uppgifter beträffande 321 städer runtom i EU. 2010 kompletterades detta av utgivningen av Urban Atlas, som erbjuder detaljerade, digitala kartor över mer än 300 områden som omfattas av Urban Audit och baseras på satellitbilder.

Men fungerar allt det här?

Leipzigstadgan om hållbara europeiska städer (2007) rekommenderade en förstärkning av arbetet med att skapa en integrerad politik för stadsutveckling och att särskilt uppmärksamma mindre gynnade stadsdelar. Integreringen av den urbana dimensionen, en drivande faktor för dessa ändamål, har en positiv inverkan.

Med tanke på att detta skifte av metod gjordes mitt under EU:s mest betydelsefulla utvidgning, och med hänsyn till att sådana initiativ var något nytt för många länder, är detta ingen dålig prestation. Hälften av de operativa programmen har en tydlig urban dimension, och omkring 10 miljarder euro från ERUF är öronmärkta för investeringar i städer.

Integration har emellertid också sina begränsningar. Under kommande år kommer det att vara viktigt att använda de sammanhållningspolitiska programmens hela potential och att fokusera på de främsta alternativen för ytterligare förbättring:

- Städernas intressenter bör involveras mer i utformningen och utvecklingen av program, och myndigheter måste göra mer för att engagera dem.
- Även om ett integrerat tillvägagångssätt är krävande, leder det ofta till bättre resultat i komplexa situationer. Detta måste tas med i beräkningarna.
- Fokus måste ligga på att förbättra städer. Det här innebär ofta att vara innovativ snarare än konservativ. Det finns gott om möjligheter eftersom gemenskapsinitiativet Urban ger många exempel på innovation.
- Utbyte av kunskap är en nyckelfaktor för framgång. Detta kan ske genom att främja nätverkande mellan städer med mer respektive mindre erfarenhet.

Integration – en ny dynamisk kraft

Det finns fortfarande mycket att göra för att säkerställa att utvecklingspolitiken för städerna verkar för att integrera en mängd olika mål och inslag snarare än att fokusera på ett område.

Ett lovande initiativ i detta avseende lanserades i Marseille 2008, då medlemsländerna kom överens om att etablera en gemensam europeisk ram för hållbara städer för att främja genomförandet av Leipzigstadgan på lokal nivå. Denna ram håller för närvarande på att utvecklas med ett brett deltagande från städer, medlemsländerna, Europeiska kommissionen och experter på städer. På frivillig basis kommer den att erbjuda städerna ett praktiskt verktyg för att hjälpa dem att tillämpa ett integrerat tillvägagångssätt då de utvecklar strategier och projekt och för att balansera olika behov och intressen.

Ett starkt politiskt engagemang på alla nivåer kommer att krävas framöver för att leda verkställandet av EU:s "Urban acquis" ännu längre, som en integrerad del av territoriell sammanhållning. Städer är verkligen nödvändiga för ett friskt och välbärgat Europa. Det är där många utmaningar finns, nu och i framtiden – och de utgör centrala punkter när det gäller att göra Europas ekonomier starkare, grönare och socialt inkluderande. Detta gör stärkandet av politiken för städerna runtom i EU till en av kommissionens huvudsakliga politiska prioriteringar.

GEMENSKAPSSTÖD

FÖR STADSUTVECKLING

En ny kommission på plats innebär en nystart för politiska mål. På samma sätt går arbetet redan framåt mot strategier för nästa programperiod, efter 2013. Februari var därför den perfekta tidpunkten att arrangera en konferens om hur man på bästa sätt bygger vidare på det befintliga gemenskapsstödet för stadsutveckling. Panorama tar en titt på vad som diskuterades.

Städer gynnas av sammanhållningspolitiken

Städer: 70 % av EU-inväånarna bor i städer, men det finns ingen särskild EU-politik för stadsutveckling.

För att undersöka hur våra tätorter och städer påverkas av EU:s sammanhållningspolitik, samlades omkring 120 personer från ett brett spektrum av organisationer för att lyssna på talare och dela med sig av sina egna idéer från fältet vid ett seminarium om det fortsatta stödet för stadsutveckling (Building on 20 years of Community support for urban development) i Bryssel den 4 februari.

Dagen delades in i tre sessioner som granskade EU:s bidrag till stadsutveckling, reflekterade över framtiden och rundade av sammankomsten med en politisk panel på hög nivå för att fira 20 års stöd till stadsutveckling.

Insatserna hitintills

Sedan starten 1989 har EU:s sammanhållningspolitik fokuserat på frågor med koppling till skillnader i innerstaden och mindre gynnade stadsdelar. Detta beror framför allt på att skillnader i välbefinnande och tillväxt inom en stad ibland är större än skillnaden mellan de minst utvecklade och de mest utvecklade regionerna i Europa. Dessa ojämlikheter utgjorde hinder för tillväxten, och utgångspunkten för den första gemenskapsåtgärden var att försöka minska dem. Talare vid den första sessionen diskuterade Urban programmets bidrag till utveckling.

Städerna måste delta som fullvärdiga partners i förberedelserna för perioden 2014–2020, och vi uppmanar medlemsländerna att stötta tydligt urban dimension i nästa uppsättning av sammanhållningspolitiska regler.

Rudolf NIESSLER
chef för politisk samordning,
Generaldirektoratet för regionalpolitik,
Europeiska kommissionen

Milstolpar – på rätt väg!

Trots en liten budget (0,4% av sammanhållningspolitikens budget för 2000–2006) var gemenskapsinitiativet Urban väldigt populärt och mycket uppskattat runtom i EU. De 180 individuellt utformade programmen hjälpte till att pröva nya tillvägagångssätt för stadsutveckling och bidrog på ett betydande sätt till att innovera sammanhållningspolitiken.

Under programperioden 2007–2013 har dimensionen stadsutveckling utvidgats. Tillvägagångssättet är inte längre av försökskaraktär, utan har integrerats i de sammanhållningspolitiska programmen. Även om det är för tidigt att dra några särskilda slutsatser, är det tydligt att ökningen av bidragen från 0,4 % till

3 % av de totala anslagen har bidragit till ett lyft för stadsutvecklingen. Detta har dock fört med sig även nackdelar, framförallt förlusten av den urbana dimensionens innovativa karaktär, i och med integrationen.

Vad rymmer framtiden?

Vi har utmaningar framför oss, i synnerhet med koppling till ekonomisk och social polarisering. Demografiska förändringar utgör enorma utmaningar, särskilt som vissa områden kännetecknas av tillströmningar av människor till i allt högre grad överbefolkade och överbelastade områden, medan andra områden ställs inför ekonomisk nedgång och åldrande befolkning, då både unga och högkvalificerade arbetstagare ger sig av. Städer utgör den perfekta kontexten för att pröva tillvägagångssätt på gräsrotsnivå, vilka tjänar som grogrund för innovativa lösningar.

Det integrerade tillvägagångssättet har uppnått god samstämmighet och tillämpas allmänt i urbana program i Spaniens alla regioner. Det går hand i hand med sammanhållningspolitisk planering.

Beatriz CORREDOR SIERRA
spansk bostadsminister

Alla nivåer påverkas – men vi behöver lokala förvaltningar av god kvalitet, vi behöver investera i personal. I framtiden kommer alla styrvågar att behöva mobiliseras.

Danuta HÜBNER
ledamot av Europaparlamentet,
ordförande i utskottet REGI i Europaparlamentet,
före detta kommissionär för regionalpolitik

DE YTTERSTA RANDOMRÅDENA – ETT INTEGRERAT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

De yttersta randområdena är unika inslag i Europeiska unionen (EU) i och med sin avskildhet och de därmed följande villkoren som påverkar hur de utvecklas och fungerar. Denna särställning är erkänd i officiella dokument och har gjort att EU genomför en omfattande och integrerad strategi, skräddarsydd för deras omständigheter.

EU:s nio yttersta randområden – Kanarieöarna, Azorerna, Madeira, Martinique, Guadeloupe, Franska Guyana och Réunion liksom Saint-Martin och Saint-Barthélemy – geografiskt avlägsna och med sina egna speciella ekonomiska situationer, är avlägsna men fullvärdiga aktörer i politiken.

Att de befinner sig ytterst, ett koncept som introducerades i Amsterdamfördraget (1997) och som inkluderades i Lissabonfördraget, innebär flera begränsningar såsom avstånd, ökaraktär, liten yta, kärvt landskap och klimat liksom ekonomiskt beroende av en handfull produkter. Att anpassa hela systemet av gemenskapspolitik till vardagen i dessa regioner ses därför som en nödvändighet.

År 2004 lanserade EU en mycket omfattande och integrerad europeisk strategi för de yttersta randområdena. Strategins övergripande tillvägagångssätt syftar i första hand till att minska deras fysiska begränsningar, öka deras konkurrenskraft och integrera dem i den lokala regionen.

EU tar itu med dessa tre prioriteringar genom det kombinerade förverkligandet av specifika åtgärder i olika politiska strategier: sammanhållnings-, skatte- och jordbrukspolitik, liksom fiske-, konkurrens-, transport-, forsknings- och miljöpolitik. Beaktandet av den horisontella dimensionen av den europeiska politikens effekt på de yttersta randområdena har därför kommit att ständigt uppmärksammas.

Ett särskilt bidrag som anslås under ERUF (Europeiska regionala utvecklingsfonden) syftar till att hjälpa till att förbättra dessa regioners tillgänglighet, i synnerhet på transportområdet.

Ökad konkurrenskraft i de yttersta randområdena härrör från en intensifiering av innovationen och informationssamhället och garantin att fullt ut delta i Lissabonstrategin.

Förstärkningen av den regionala integreringen i den lokala miljön stötts delvis av de olika programmen för "territoriellt samarbete" som medfinansieras av ERUF.

I ett försök att förbättra samstämmigheten och samordningen av åtgärder, har Europeiska kommissionen till och med beslutat att etablera en avdelning inom Generaldirektoratet för regionalpolitik för att ta itu med dessa frågor. En tvärsektorieell grupp för de yttersta randområdena har också inrättats. Ett särskilt partnerskap erbjuder de yttersta randområdena och deras medlemsländer möjligheten att utarbeta promemorior och skicka till kommissionen. Partnerskapet omfattar också tekniska och politiska sammankomster.

Att den europeiska kommissionären för regionalpolitik närvarar vid den årliga ordförandekonferensen för de yttersta randområdena samt själva organiserandet av ett stort forum för Europas yttersta randområden vartannat år i Bryssel, med början i maj 2010, bevisar dessa ansträngningar.

Det integrerade tillvägagångssättet verkar vara rätt väg för kommissionen när det gäller de yttersta randområdena. Utan detta skulle relationen mellan territoriell sammanhållning och konkurrenskraft mycket väl kunna äventyras. Det integrerade tillvägagångssättet gör det möjligt att införa territoriella villkor i den sektoriella politiken. Det tenderar att sammanföra de olika aktörerna och beslutsnivåerna lika mycket som de olika åtgärdsområdena. Slutligen garanterar det att hänsyn tas till territorialiteten och unika, lokala omständigheter i varje steg av de europeiska åtgärderna.

Sammanhållningspolitik: i centrum för Europa 2020-strategin

Den 3 mars lanserade Europeiska kommissionen Europa 2020-strategin för att förbereda EU:s ekonomi för nästa decennium. Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning kommer att kvarstå i centrum för Europa 2020-strategin för att säkerställa att all energi och kapacitet mobiliseras och fokuseras på strävandet efter strategins prioriteringar. Europa 2020-strategin belyser sammanhållningspolitikens roll som ett nyckelverktyg för att skapa en smart och hållbar tillväxt för alla i medlemsländerna och regionerna.

Strategin vilar på tre sammankopplade och ömsesidigt förstärkande prioriteringsområden: smart tillväxt, utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation; hållbar tillväxt, främja en resurs-effektiv, grön och konkurrenskraftig ekonomi; och tillväxt för alla, stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.

Framsteg mot dessa mål kommer att mätas mot fem representativa, överordnade EU-mål, som medlemsländerna kommer att uppmanas att översätta till nationella mål med utgångspunkt i följande:

- 75 % av befolkningen mellan 20 och 64 år ska ha ett arbete.
- 3 % av EU:s BNP ska investeras i FoU.
- Energi- och klimatmålen "20/20/20" ska nås.
- Den andel ungdomar som slutar skolan i förtid ska vara under 10 %, och minst 40 % av den yngre generationen ska ha avslutad högre utbildning.
- Antalet personer som hotas av fattigdom ska minska med 20 miljoner.

Som en av de största källorna till EU-finansiering för medlemsländerna – och den största ägnad åt investering och utveckling – kommer sammanhållningspolitiken att på ett betydelsefullt sätt bidra till att verkställa Europa 2020-strategin. Med sina tre fonder – Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Sammanhållningsfonden – har sammanhållningspolitiken av värde av nästan 350 miljarder euro. Majoriteten av dessa resurser – omkring 230 miljarder euro – är redan i mångt och mycket inriktade på investeringar i Europa 2020-agendans nyckelområden för att förbättra prestationen inom innovation och skapa en konkurrenskraftig, integrerad och mer miljövänlig ekonomi.

Som en följd av antagandet av strategin i mars, gav kommissionen ut sin första strategiska rapport om sammanhållningspolitik, som inventerar genomförande programmen där vi nu befinner oss, halvvägs in i finansieringsperioden 2007–2013. Trots den globala ekonomiska krisen antyder rapporten ett starkt

engagemang när det gäller att genomföra programmen. I genomsnitt i hela EU har 27 % av projekten till ett värde av 93 miljarder euro redan valts ut.

Rapporten ger också en tydlig bild av vilka typer av projekt som väljs ut. Framgång inom nyckelområden, som t.ex. FoU och innovation, är i allmänhet positivt. Mer än en tredjedel av den totala budgeten har redan tilldelats projekt inom områden såsom främjande av forskning och innovation i små och medelstora företag, rena transporter i städer, utbildning och hälso- och sjukvårdens infrastruktur. Rapporten drar emellertid också slutsatsen att mer bör göras för att påskynda genomförandet av projekten inom järnvägssektorn, på energi- och miljöområdet och inom utbyggnaden av bredband och den digitala ekonomin.

Lanseringen av Europa 2020-strategin medför en rad nya utmaningar för sammanhållningspolitiken. Genom att dra nytta av lärdomarna från Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning kan politiken bidra till Europa 2020:s framgångar genom att arbeta för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, vilket är ett uttalat syfte för både Europa 2020-strategin och Lissabonfördraget (som nu är i kraft). Den kan också förbättra äganderätten genom att engagera lokala och regionala intressenter och genom att erbjuda konkreta resultat för EU:s medborgare.

LÄS MER:

Europa 2020: En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla
http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm

Jämställdhet – en fråga för regionerna

Jämställdhetsintegrering i strukturfonderna

Den 19 mars, vid sitt tionde möte, visade högnivågruppen för jämställdhets integrering i strukturfonderna fortsatt vilja att låta de olika strukturfonderna för ökad jämställdhet mellan kvinnor och män arbeta tillsammans, både i policyarbetet och i själva genomförandet.

"Åtgärder för jämlikhet mellan könen ska inte kräva politik i medvind", insisterade Daniela Bankier från Europeiska kommissionens generaldirektorat för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter – särskilt relevant med tanke på den ekonomiska krisen. Den nyligen installerade Europeiska kommissionen och utkastet till Europa 2020-strategin medför nya möjligheter för framtida arbete.

Under mötet uppmanade ordförande Mikel Landabaso, chef för GD Regionalpolitikens enhet för tematisk samordning och innovation, medlemsländerna att ytterligare främja jämställdhetsintegrering vid tilldelningen av utestående regionala medel för den innevarande perioden 2007–2013. Bland andra teman, som utvärdering och den nya europeiska strategin för jämställdhet, inkluderade mötet också presentationen av ett antal exempel på god praxis från medlemsländerna; ett av dem en svensk finalist i RegioStars 2010 som erbjuder mikrofinansiering till kvinnliga entreprenörer.

LÄS MER:
RegioStars

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/doc/regiostars2010_brochure.pdf

Solidaritetsfonden vid katastrofer

Februari var en dyster månad för många i EU. Madeira skakades av blixtnedslågningar och jordskred som resulterade i 45 döda och 600 hemlösa – medan 52 människor dödades i Frankrike då stormen Xynthia med full kraft slog till mot Atlankusten och lämnade efter sig en miljon hem utan elektricitet.

Europeiska unionens solidaritetsfond (EUSF) inrättades 2002 för att hjälpa till då större naturkatastrofer drabbar EU-länder. Kommissarie för regionalpolitik, Johannes Hahn, besökte båda regionerna omedelbart efteråt, för att se hur fonden bäst kunde tillgodose deras behov.

De portugisiska myndigheterna presenterade den 20 april en ansökan om hjälp från fonden som nu behandlas av kommissionen. Början av maj var också slutdatum för ansökan från Frankrike. Om villkoren som föreskrivs i solidaritetsfondens bestämmelser anses uppfyllas, kommer kommissionen att be Europaparlamentet och EU:s medlemsländer att ställa nödvändiga medel till förfogande som beviljat anslag. Solidaritetsfondens bidrag tillkommer ovanpå den normala EU-budgeten, och utgör därmed en sann solidaritetshandling från medlemsländernas sida.

Bidrag får användas för att finansiera de mest akuta räddningsinsatserna som utförs av de offentliga myndigheterna, t.ex. reparation av nödvändig infrastruktur, kostnader för räddningsinsatser eller anskaffning av tillfälligt boende för offren och röjning av mark och förstörda byar. Medan hjälpen från EUSF kan betalas ut först åtskilliga månader efter en katastrof, kan den användas retroaktivt från början. För samtliga fall gäller att skador på privat egendom eller kompensation för inkomstbortfall inte täcks.

LÄS MER:

Europeiska unionens solidaritetsfond

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/solidar/solid_sv.htm

http://europa.eu/legislation_summaries/regional_policy/provisions_and_instruments/g24217_sv.htm

Avslutande av stöd från strukturfonderna 2000–2006

Slutdatum för att lämna in avslutningsdokument som avser hjälp för perioden 2000–2006 är femton månader efter slutdatum för stödberättigande.

Medlemsländerna bör lämna in alla nödvändiga dokument till kommissionen före denna tidpunkt.

LÄS MER:

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2006/closure/index_en.htm

Panorama tar i varje nummer reda på hur två projekt ter sig utifrån det perspektiv de människor har som leder dem. Vi tittar på ljusare och mörkare sidor av att leda ERUF-finansierade projekt; att identifiera problemen och dela lösningarna.

PROJEKT 1

HOS POPAKADEMIE

Mannheim, inte bara hemvist för 2 000 m² stora Musikpark, utan också för det enda tyska universitet som erbjuder kurser i modern musik – University of Popular Music and Music Business, eller Popakademie. I detta nummer besöker Panorama Popakademie, systerprojekt till Musikpark, vårt vanliga mål.

Årets resultat lever upp till allas förväntningar

Vid Popakademie bär förra årets planer frukt i och med att ett nytt masterprogram i popmusik och kunskap i musikbranschen inrättas. Den ursprungliga byggnaden har fått ytterligare två våningar och kan stoltsera med nya föreläsningssalar, repetitionsrum och inspelningsstudior. Arbetsmoralen är hög bland personal och studenter, och nu finns nya möjligheter att arbeta med musiker från andra länder.

Att skapa akademins internationella rykte

En riktig höjdpunkt är det internationella sommarlägret som startade förra året. Under en vecka i början av augusti samlades 80 studenter för att kombinera talang och kultur i en rik blandning av musikstilar. Många kom från andra europeiska musikhögskolor, men några kom också betydligt längre bortifrån, t.ex. från USA och Kina.

Det här är ett bra komplement till de internationella kontakter som akademien redan hade börjat utveckla. Ett nytt band har bildats med musiker från Dublin, och alla är spända på att se vilka möjligheter detta kan leda till.

Möjligheter som denna skulle kunna ta akademien till en ny nivå, men här är rektorn, Udo Dahmen, mer försiktig. "Bättre samordning uppifrån, från Bryssel, skulle kunna få andra europeiska och internationella evenemang att blomstra", säger han. En europeisk sammankomst i form av musiklägret European Band & Business Camp i januari var en mycket värdefull möjlighet för yrkesmusiker att samlas och skapa nya kontakter, men sådana tillfällen är få och ges endast vid sällsynta tillfällen.

Personliga kontakter är nyckeln till att driva EU-finansierade projekt

ERUF och annan EU-finansiering är väl etablerad och erbjuder nödvändig trygghet för projektet, men det kan göras mer. Udo Dahmen har gott om idéer på lager, men ansökningsproceduren för att komma åt olika typer av finansiering är svår att förstå sig på om du inte arbetar direkt med tjänstemän som kan guida dig genom ansökningslabirinterna.

När finansieringen för nätverket MuZone Europe avslutades 2007, var det nationella kontoret för livslångt lärande i Bonn (Bundesinstitut für Berufsbildung), under Leonardo-programmet, inte längre ansvarigt för projektansökningar med koppling till akademien. Den personliga kontakten har alltså gått förlorad och projektledarna måste nu interagera direkt med genomförandeorganet för livslångt lärande i Bryssel.

Stödet för akademien på regional och lokal nivå i Tyskland är starkt, så ibland kan det vara nedslående att alla projekt inte blir godkända. Mödosamma ansträngningar för att färdigställa ansökningar resulterar ofta i att projekt avslås, eftersom de inte uppfyller EU-programmens precisa krav.

På en mer världsrig nivå är nu den dagliga förvaltningen för att uppfylla EU-kraven väl etablerad och fungerar smidigt.

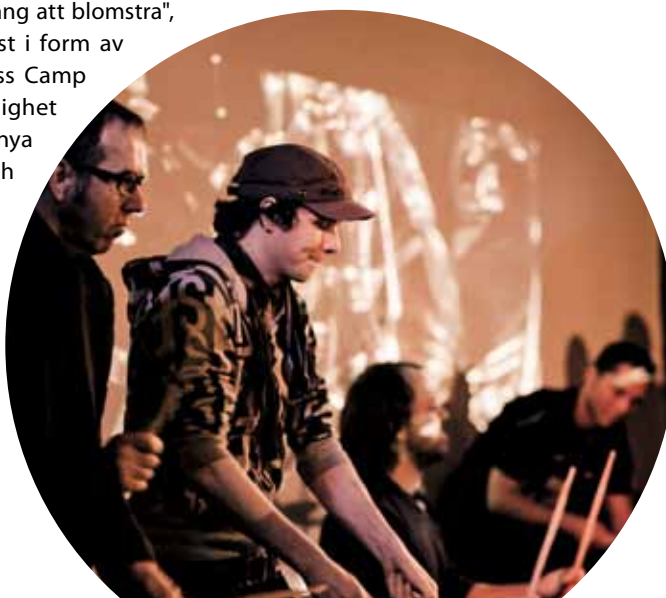
Fakta och siffror

ERDF-bidrag: 2,6 miljoner euro

Nationell medfinansiering: 776 000 euro

LÄS MER:

<http://www.popakademie.de/>

Genom att sammanföra den akademiska världen, den privata sektorn och den brittiska hälso- och sjukvårdsmyndigheten, arbetar CNH på att tillämpa nanoteknik för att upptäcka sjukdomar och identifiera lämpliga behandlingar.

Kampen för att bygga upp verksamheten

Verksamheten vid Centrum för nanohälsa börjar ta fart i och med att utrustning och personalstyrka fortsätter att växa i Swansea. I väntan på de egna, ändamålsenliga lokalerna vid Swansea University, som ska stå färdiga i slutet av 2011, fortsätter teamet sitt arbete i temporära lokaler runtom på universitetet utan att låta sig nedslås.

CNH, nu på sitt andra år av femårsplanen, är på rätt spår när det gäller verksamhetsfokus och utbudet av projekt. Då de gett nivån på utrustningen ett lyft, utvecklar CNH:s personal sin klientbas genom att knyta relationer med flera olika företag och forskningscentrum. Flera biomedicinska centrum arbetar nu med CNH för att utveckla och testa nya produkter och processer. Andra är lokala företag, av vilka några har flyttat till Swansea för att dra nytta av de tjänster som CNH erbjuder, och klienterna hittar nu också till centret genom kontakter med International Business Wales, en organisation för affärsutveckling.

Att göra EU-bidragsprocessen genomförbar

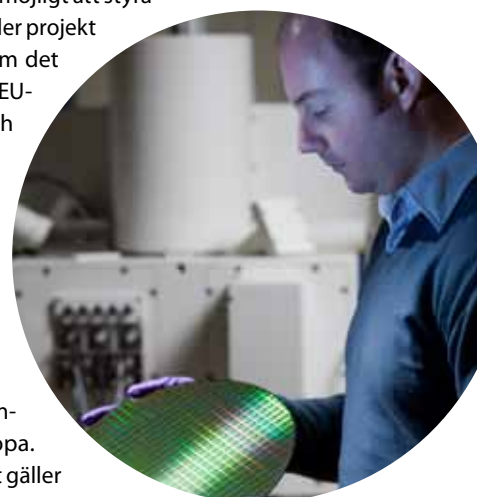
ERUF:s finansiering har varit avgörande för centrets tillkomst, och föreståndare Tim Claypole är snabb med att bekräfta att även dess framtida lönsamhet och anseende kommer att återspegla EU:s engagemang. Så det som vid ett första intryck verkade som en undermålig EU-byråkrati, görs bäst i att betrakta som ett nödvändigt ont för en större vinst. Den dagliga uppgiften att samla in affärsuppgifter från klienter kan vara frustrerande och gå långsamt; en ansevärd börda för ett vetenskapligt team som vill skynda vidare med ny utveckling.

Alla klienter måste presentera en rad uppgifter, inklusive omsättning, antal anställda och – det som är mest avgörande – vilken nivå av statligt stöd de erhåller, innan de officiellt kan registreras som CNH-projekt. Alla siffror fås sällan från samma person; företagen varierar i hur de registrerar uppgifter och vem som är ansvarig för det. Dessutom finns en uppenbar inkonsekvens mellan de eftersökta uppgifterna; om man kommer fram till att klienten tillämpar en jämställdhetspolicy, hur kan man då kräva siffror om de anställdas kön och ålder!

Nya horisonter genom EU-nätverk

På lite längre sikt är emellertid framtida affärsuppgifter om nya projekt, omsättning och lönsamhet bra publicitet för centret och kommer att bidra till dess konkurrenskraft när det gäller att ta affärer. Även kvartalsvisa projektmöten med Wales europeiska finansieringskontor (WEFO), som granskar uppgifterna åt Europeiska kommissionen, håller rapporteringen i fas och garanterar det regelbundna flödet av medel. "När strukturen för rapportering väl är på plats, är det inte någon betungande uppgift, och det är betryggande att veta att WEFO är tillfreds med projekten och förfarandena", säger Claypole.

EU-finansiering gör det också möjligt att styra mot nya horisonter när det gäller projekt för forskningssamverkan inom det europeiska ramprogrammet. EU-organiserade konferenser och nätverket Cordis är alla delaktiga i att lista ut vem, vad och var kollegorna är. Ingen affär serveras på silverfat, men hårt arbete idag, via nätverkande med forskare i andra medlemsländer, är nyckeln till att säkra morgondagens projekt och löpande, direkt kontakt med likar runtom i Europa. Claypole är optimistisk när det gäller framtidsutsikterna i Europa: "Med utrustning och expertis på plats är vi aktivt på jakt efter potentiella forskningspartners i andra länder."

Fakta och siffror

Drygt 21 miljoner euro ska inom ramen för konvergenzmålet investeras i Centrum för nanohälsa. Finansieringen började 2009 och löper över fem år.

LÄS MER:

<http://www.swan.ac.uk/nanohealth/>

GEMENSAMMA IDÉER, GEMENSAMMA RESULTAT

RegioStars-vinnarna tillkännagivna

Vinnarna av RegioStars-utmärkelserna 2010 för EU:s mest innovativa regionala projekt har tillkännagivits: de sex vinnande projekten kommer från Belgien, Sverige, Litauen (två utmärkelser), Tyskland och Frankrike. De meddelades i närvaro av Johannes Hahn, EU-kommissionär för regionalpolitik, vid en prisutdelning i Bryssel den 20 maj 2010.

Det här året stod sex utmärkelser på spel: två "CityStar"-utmärkelser, tre utmärkelser inom IKT och en utmärkelse inom information och kommunikation. De vinnande projekten inbegriper förvandlingen av ett före detta gruvfält till ett centrum för företagsinnovation i Genk, Belgien; ett mikrofinansinstitut för invandrarkvinnor i Sverige; ett projekt för att förbättra datorkunskap i Litauen; utvecklingen av en ny enhet för fjärrövervakning av patienter i öppenvård i Brandenburg, Tyskland; utbyggnaden av höghastighetsbroadband i Auvergne, Frankrike; och den officiella webbsidan för EU:s strukturstöd till Litauen.

Vinnarna tilldelades kristalltroféer i form av en stjärna liksom en projektvideo. Uppgifter om alla 24 finalister, urvalskriterier och jurymedlemmar finns på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/interregional/ecochange/regiostars_en.cfm

Utmärkelsekategorierna för 2011 meddelades i januari 2010, och sista ansökningsdag är den 16 juli 2010.

MER INFORMATION VIDEOR FINNS HÄR::

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/video/regiostars2010/genk_fr.wmv

Höghastighetsbroadband i Auvergne, Frankrike

C-Mine center, Genk, Belgien

Ny affärsmodell för ambulansövervakning av patienter, Brandenburg, Tyskland

Grundkurs i datorkunskap för en litauisk e-medborgare, Litauen

Mikrofinansinstitutet, Östra Mellansverige

URBACTS ÅRLIGA KONFERENS 30 NOVEMBER – 1 DECEMBER 2010 I LIÈGE (BELGIEN)

Den årliga konferensen samlar nyckelaktörerna från de 300 städer och partners som omfattas av Urbact: utvalda representanter, tjänstemän, civila samhällets medlemmar, experter, representanter från medlemsländerna och EU-kommissionen och de som söker en interaktiv och konkret debatt om städernas avgörande utmaningar.

Det här året kommer Urbact att presentera och diskutera resultaten av sin studie om städernas svar på krisen (Cities' responses to the crisis).

**8th European Week of Regions and Cities
Brussels**
4 - 7 October 2010

Europa 2020: konkurrenskraft, samarbete och sammanhållning för alla regioner

Den åttonde europeiska veckan för regioner och städer – Open Days – som organiserats årligen sedan 2003, kommer i år att äga rum den 4–7 oktober 2010. Detta viktiga evenemang, som arrangeras gemensamt av Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik (DG Regionalpolitik) och Regionkommittén (ReK), kommer att omfatta mer än 100 konferenser och seminarier i Bryssel..

Open Days är emellertid inte bara ett Bryssel-baserat evenemang; partners kommer också att arrangera 260 lokala evenemang runt om i Europa. Sammanlagt förväntas över 6 000 deltagare att närvara, inklusive representanter från lokala, regionala och nationella myndigheter liksom EU-tjänstemän, högskolerepresentanter och media.

Konkurrenskraft, samarbete och sammanhållning

I linje med EU:s nya Europa 2020-strategi och diskussionerna om EU:s framtida sammanhållningspolitik efter 2013, kommer årets Open Days att fokusera på tre huvudteman: konkurrenskraft, samarbete och sammanhållning.

- Seminarier om konkurrenskraft kommer att belysa den regionala dimensionen av innovation, utveckling och miljövänlig ekonomisk tillväxt.
- Workshops om samarbete kommer att fokusera på territoriellt och gränsöverskridande samarbete, Europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) och makroregioners möjlighet att bli ett framtida verktyg för regionalt samarbete.

Workshops kommer att fokusera på:

- Ungdomars, invandras och äldres plats i dagens och morgondagens städer, och mervärdet av hållbara och integrerade politiska linjer för städerna för att bemöta dessa angelägenheter.
- Nyckelfaktorerna för framgång för små och medelstora tätorter och städer.
- Hållbarhet, energieffektivitet och ekonomiska val.
- Halvtidsutvärdering av Urbact. Hur kan man förbättra den lokala påverkan av transnationella utbyten?

Från och med september kan du registrera dig på: www.urbact.eu

För mer information: Urbacts kommunikationsavdelning +33 149174581

- Evenemang på temat sammanhållning kommer slutligen att vidareutveckla koncepten territoriell och social sammanhållning. De kommer också att behandla hur man på ett bättre sätt kan integrera olika politiska linjer på lokal nivå.

Möjlighet till nätverkande

Förutom seminarier och workshops kommer Open Days också att erbjuda goda möjligheter att utbyta synpunkter på en mer informell nivå. Regionkommitténs mötesplats kommer till exempel att erbjuda utrymme för informella möten och möjligheter till nätverkande. Den kommer också att hysa en rad utställningar, göra det möjligt för partners att ställa ut projekt, visa upp bästa praxis och presentera offentlig-privata partnerskap som avser regional, miljövänlig ekonomi; hållbara, miljövänliga lösningar och territoriellt samarbete.

Open Days-universitetet kommer, genom att samla toppakademiker och toppforskare, att addera det akademiska synsättet på regional utveckling och EU:s sammanhållningspolitik och uppmuntra till vidare debatt. Den traditionella Open Days-scenen kommer slutligen att än en gång sättas upp vid huvudentrén till Europeiska kommissionens huvudbyggnad, och därmed göra det möjligt för regioner att presentera bästa praxis på mer kreativa sätt som med musik, dans och teaterföreställningar.

Regionalpolitisk höjdpunkt

Sedan den först hölls 2003, har den europeiska veckan för regioner och städer – Open Days – snabbt blivit en årlig, regionalpolitisk höjdpunkt som lockar till sig ett större antal deltagare för varje år. Enbart det här året har 245 regioner och städer från 34 länder anmält sig som evenemangspartners – fler än någonsin förut. Evenemangets enorma framgång erkändes också nyligen i samband med en prisutdelning vid Brussels Meetings Week, en konferens för hela Europa med specialister från mötesindustrin.

Open Days 2009 ansågs vara det bästa evenemanget 2009 i kategorin "föreningar och institutionella möten" och visades mycket uppskattning för den innovation och den nationella och internationella prestige som evenemanget gett staden Bryssel – ytterligare uppmuntran för att säkerställa att det här årets Open Days blir ännu ett mycket framgångsrikt evenemang.

Det slutgiltiga programmet och online-anmälan finns på Open Days webbsida på:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2010/index.cfm?nmenu=1&sub=100

DATUM	HÄNDELSE	PLATS
23–24 september (preliminärt)	Konferens om romers integration: Från datainsamling och utvärdering till evidensbaserad politik http://ec.europa.eu/regional_policy/	Bryssel (BE)
23–24 september	11 th Baltic Economic Forum – "The EU Baltic Sea Strategy for a competitive region" om EU:s strategi för Östersjöområdet för en konkurrenskraftig region http://www.conferences.lv/	Riga (LV)
4–7 oktober	Open Days – åttonde europeiska veckan för städer och regioner – "Objective 2020: Competitiveness, co-operation and cohesion for all regions" http://www.opendays.europa.eu/	Bryssel (BE)
13–14 oktober	Årligt forum om EU:s strategi för Östersjöområdet http://www.bsssc.com/news.asp?id=8657&pid=79&sid=79	Tallinn (EE)
oktober–november	Mikrofinansiella instrument http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Bryssel (BE)
18–19 november	Konferens: Jessica och Jeremie http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Bryssel (BE)
30 november – 1 december	Urbacts årliga konferens	Liège (BE)
31 januari 2011 – 1 februari 2011 (preliminärt)	Sammanhållningspolitiskt forum: 5 th Cohesion Forum	Bryssel (BE)

Ytterligare information om dessa evenemang finns i kalendariet på vår Inforegio-sida:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/

Vi har för avsikt att, i ett senare nummer av Panorama, undersöka hur den globala ekonomiska krisen, som började 2008, har uppdragat inre strukturella svagheter i många länder och regioner i Europa, oavsett deras ekonomiska och sociala utvecklingsnivå. Vi kommer att analysera de olika svaren som finns till hands tack vare den europeiska sammanhållningspolitiken, och Panorama välkomnar varmt bidrag och exempel på projekt på detta tema.

Om du vill dela med dig av intressanta verksamheter inom ovanstående områden, ställa frågor eller säga vad du tycker om denna eller andra regionalpolitiska frågor, kontakta:

regio-panorama@ec.europa.eu

KN-LR-10-034-SV-C

ISSN 1725-8170

© Europeiska gemenskaperna, 2010
Återgivning tillåten om källan anges.

Publikationsbyrån

Europeiska kommissionen, Generaldirektoratet för regionalpolitik
Enhet B.1 – Kommunikation, information och förbindelser med tredjeland
Raphaël Goulet
Avenue de Tervuren 41, BE-1040 Bryssel
E-post: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm